

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/87/2015
Identifikačné číslo spisu:	1013201720
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013201720.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Ľubici Filovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Lesoochranské zoskupenie VLK, občianske združenie, Tulčák 26, IČO: 31 303 862, zastúpený advokátkou: JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Nám. Ľ. Štúra 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 6227/2013-1.10 (29/2013-rozkl.) zo dňa 19. júla 2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. decembra 2014, č. k. 2S/227/2013-93, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/227/2013-93 zo dňa 10. decembra 2014 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zo dňa 10.12.2014, č. k. 2S/227/2013-93 žalobu zamietol. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z administratívneho spisu žalovaného krajský súd zistil, že dňa 31.01.2013 bola žalovanému doručená žiadosť Slovenského poľovníckeho zväzu, Poľovníckeho združenia J. o udelenie výnimky z § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. za účelom regulačného lovu medveďa hnedého v roku 2013 v počte 1 kus. Žiadateľ odôvodnil svoju žiadosť neúnosným stavom medveďov v revíri, čo spôsobuje nebezpečné strety človeka a medveďa.

Na základe žiadosti žalovaného vypracovala Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) stanovisko zo dňa 17.04.2013 k regulačnému odlovu medveďa hnedého v roku 2013, v ktorom uviedla čas, spôsob a podmienky odlovu, pričom navrhla povoliť výnimku na regulačný lov jedného jedinca s hmotnosťou do 100 kg. Svoje stanovisko odôvodnila tým, že ide o jedno z najproblémovnejších území a každý rok tu dochádza k prenikaniu niekoľkých jedincov do blízkosti obývaných objektov s vysokým rizikom konfliktu s človekom.

Žalobcovi bolo oznámené ukončenie zisťovania stavu vecí a obstarávania podkladov a bol poučený o tom, že má ako účastník konania právo sa s podkladmi na vydanie rozhodnutia oboznámiť a následne sa k nim vyjadriť, prípadne navrhnúť ich doplnenie a bola mu určená aj lehota a miesto, kde sa môže s podkladmi oboznámiť.

Žalobca následne vo svojom vyjadrení zo dňa 02.05.2013 spochybnil vyššie uvedený postup a uviedol, že z listu nevyplýva ani obsah spomínaných podkladov, ani to, akým spôsobom boli získané a k akým záverom žalovaný došiel.

Žalovaný listom zo dňa 15.05.2013 zaslal žalobcovi stanovisko, v ktorom uviedol, že § 33 ods. 2 správneho poriadku neupravuje zákonnú povinnosť správneho orgánu zasielať účastníkovi konania podklady rozhodnutia či z vlastnej iniciatívy vyhotovovať kópiu administratívneho spisu a zasielať ho účastníkovi konania na vyjadrenie a tiež, že účastníkom konania nebolo upreté právo nahliadnuť do spisu.

Žalovaný prvostupňovým rozhodnutím v súlade s § 40 ods. 2 a ods. 3 písm. c/ zákona o ochrane prírody povolil výnimku zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 písm. a/ a f/ zákona o ochrane prírody, t.j. povolil žiadateľovi usmrtiť - odstreliť - jedného jedinca medveďa hnedého, držať ho a prepravovať v poľovnom revíri J.. Zároveň boli stanovené presné podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona o ochrane prírody. Prvostupňový správny orgán v odôvodnení rozhodnutia uviedol konkrétne skutočnosti, ktoré viedli k rozhodnutiu o povolení výnimky zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 písm. a/ a f/ zákona o ochrane prírody. Z dostupných údajov ŠOP SR, žiadateľa, ako aj z ďalších informácií (list obce Ovčiarskeho družstva C. zo dňa 20.11.2012, list Obecného úradu C. zo dňa 25.11.2012) bolo preukázané, že populácia medveďa hnedého v predmetnom revíri nie je ohrozená. ŠOP SR zároveň uviedla, že podklady k žiadosti boli pracovníkmi ŠOP SR preverené a považuje ich za opodstatnené. Nebol preto dôvod spochybňovať splnenie základnej podmienky pre povolenie výnimky na usmrtenie tohto živočicha, ktorou je skutočnosť, že povolená výnimka neohrozí zachovanie populácie tohto druhu. Žalovaný mal za to, že pokiaľ žalobca potreboval viac informácií o konaní, mohol využiť svoje právo v zmysle § 23 ods. 1 správneho poriadku nazrieť do spisu a urobiť si z neho výpisy a odpisy. Podľa zistených údajov ŠOP SR i žiadateľa o výnimku nie je populácia medveďa hnedého v poľovnom revíri ohrozená, naopak, všetko nasvedčuje tomu, že tento chránený druh živočicha v tomto revíri prosperuje a jeho populácia narastá. V súvislosti s posúdením existencie alternatívy k povoleniu výnimky sa žalovaný zaoberal možnosťou odchytu medveďov a ich prípadného umiestnenia do ZOO alebo do iných lokalít, pričom oslovil všetky ZOO v Slovenskej republike aj Českej republike, ktoré však o medveďa hnedého neprejavili záujem. Žalovaný tiež uviedol, že za účelom predchádzania stretov medveďov s ľuďmi, je potrebné udržiavať populáciu medveďa hnedého v takom počte a na takom areáli, aby nedochádzalo k jeho rozširovaniu tam, kde nie je dostatok prirodzenej potravy a kde je však omnoho väčšia ponuka potravy pre medveďa z umelých zdrojov. Povolenie výnimky na usmrtenie medveďa hnedého v stanovenej lokalite je podľa žalovaného možné považovať za riešenie preventívneho charakteru, ktoré je v záujme ochrany a bezpečnosti obyvateľov tak, ako to vyžaduje § 40 ods. 3 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca rozklad, o ktorom rozhodol minister životného prostredia SR napadnutým rozhodnutím tak, že rozklad zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Svoje rozhodnutie žalovaný odôvodnil obdobne ako vyjadrenie k žalobe.

Krajský súd poukazom na právnu úpravu, ktorú citoval, v § 32 ods. 1, 2, v § 33 ods. 1, 2 a v § 23 ods. 4 správneho poriadku, konštatoval, že povinnosťou žalovaného v konaní o udelenie výnimky zo zákazov ustanovených zákonom č. 543/2002 Z. z. je postupovať podľa správneho poriadku, ktorého právnomu režimu toto konanie podlieha. Jednou z povinností žalovaného v predmetnom konaní bolo postupovať v súčinnosti s účastníkmi tohto konania, teda aj so žalobcom. Inštitút súčinnosti je upravený na viacerých miestach správneho poriadku (§ 3 ods. 2, § 33 ods. 2, § 56) a vyjadruje vzájomnú jednotu práv a povinností účastníka správneho konania, ktorý má právo navrhnúť dôkazy, ale na potvrdenie svojho tvrdenia má súčasne aj povinnosť dôkazy správnomu orgánu predkladať, pričom nesplnenie tejto povinnosti má za následok neunesenie jeho dôkaznej povinnosti podmieňujúcej výsledok konania.

Nesplnenie tejto povinnosti však nezavaruje správny orgán zistiť vo veci skutočný stav, keďže túto povinnosť správneho orgánu ukladá zákonodarcu v ustanovení § 32 ods. 1 správneho poriadku. Správny orgán zabezpečuje zisťovanie skutkových okolností z úradnej povinnosti, aj keď je účastník nečinný a správneho orgánu nenavrhuje alebo nepredkladá žiadne dôkazy a k veci samej sa žiadnym spôsobom nevyjadruje.

Ďalej krajský súd poukazuje na to, že účastník má v zmysle § 33 správneho poriadku tiež právo vyjadrovať sa k podkladom rozhodnutia, ktoré zabezpečil správny orgán v priebehu konania, a to v ktoromkoľvek štádiu konania; môže sa vyjadriť k jednotlivým dôkazom i k celkovému spôsobu prípravy podkladov, môže sa vyjadriť k otázkam skutkovým i právnym, uviedol, že povinnosťou správneho orgánu je umožniť účastníkovi, aby sa pred vydaním rozhodnutia oboznámil s dôkazmi a so všetkými podkladmi pre rozhodnutie vo veci, aby mal účastník zo skutkového hľadiska všetky informácie, ktoré má pred vydaním rozhodnutia správny orgán, za týmto účelom by mal správny orgán oznámiť účastníkovi, že proces zhromažďovania podkladov rozhodnutia bol ukončený a že má možnosť sa pred vydaním rozhodnutia k veci vyjadriť, správny orgán v konaní môže pokračovať, a teda vydať rozhodnutie aj bez vyjadrenia účastníka, ak sa účastník svojho práva na vyjadrenie výslovne vzdá, alebo ostane v stanovenej lehote nečinný.

Podľa názoru krajského súdu ak správny orgán vydá rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby umožnil účastníkovi vyjadriť sa ku všetkým relevantným podkladom, na základe ktorých vo veci rozhodol, ide o procesné pochybenie správneho orgánu, a teda o takú vadu, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia (porovnaj napr. rozsudky Najvyššieho súdu SR 6Sžo/55/2010, 5Sž/24/2008, 4Sžo/10/2011, 3Sžd/72/2009, rozsudky Najvyššieho správneho súdu ČR 7A 112/2002 a 7As 40/2003).

Ďalej krajský súd konštatoval, že z preskúmaných rozhodnutí i z administratívneho spisu vyplýva, že okrem už spomínaného stanoviska ŠOP SR boli podkladom pre rozhodnutie žalovaného i žiadosť o udelenie výnimky a k nej pripojené prílohy týkajúce sa nežiaduceho správania sa medveďa hnedého v danom území či lokalite. Podkladmi mali byť aj skutočnosti všeobecne známe ako aj skutočnosti známe ministerstvu z jeho činnosti. Je nesporné, že žalobcovi neboli v priebehu konania tieto podklady doručené s tým, aby sa k nim vyjadril. Bolo mu oznámené, že pokiaľ mu podklady a informácie, s ktorými bol oboznámený, nestačia, má v zmysle § 23 správneho poriadku právo nazrieť osobne do spisu.

Postup žalovaného krajský súd považoval v rozpore s § 3 ods. 2 v spojení s § 33 ods. 2 správneho poriadku, nakoľko žalovaný neumožnil, aby sa žalobca mohol pred vydaním rozhodnutia vyjadriť ku všetkým podkladom, o ktoré správny orgán oprel svoje rozhodnutie, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, s prihliadnutím na to, že žalobca navyše vo vyjadrení k začatému konaniu výslovne žiadal o možnosť oboznámiť sa s uvedenými podkladmi. Podľa názoru krajského súdu za daných okolností žalovaný mal žiadosť o udelenie výnimky a k nej pripojené prílohy, ako aj všetky ostatné podklady, na základe ktorých rozhodoval, žalobcovi predložiť na vyjadrenie či už v elektronickej podobe, alebo doručením ich fotokópií (za náhradu nákladov s tým spojených), s poukazom na to, že právo účastníka vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia nemožno zamieňať s právom nazerať do spisov správneho orgánu a tvrdiť, že pokiaľ má účastník právo nazrieť do spisu, nemôže byť porušené jeho právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, pretože ide o dve samostatné a vzájomne nezastupiteľné oprávnenia, a každým z nich sa sleduje iný účel.

Ďalej krajský súd konštatoval, že žalobca je častým účastníkom týchto konaní, pozná názor zainteresovaných správnych orgánov a napokon bol vo všeobecnej rovine oboznámený s podkladmi rozhodnutia (podrobne až v prvostupňovom rozhodnutí...) a mohol na ne reagovať v rozklade. Vyššie uvedený procesný nedostatok v postupe žalovaného, ktorý neumožnil žalobcovi ako účastníkovi správneho konania plnohodnotne realizovať v rámci konania právo vyplývajúce z § 32 ods. 2 správneho poriadku, nemal za daných okolností podľa názoru súdu vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia a nebolo preto potrebné zrušiť žalobou napadnuté rozhodnutie podľa § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p.

Krajský súd poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 35 ods. 1, v § 40 ods. 2, 3 zákona č. 543/2002 Z. z., ktorú citoval, vo vzťahu k hmotnoprávnej strane veci konštatoval, že celoročná druhová ochrana medveďa hnedého ako chráneného živočicha európskeho významu je zabezpečená na základe zákona č. 543/2002 Z. z., ktorý ustanovuje v súvislosti s uvedeným živočíšnym druhom zakázané činnosti a zároveň aj podmienky, za ktorých možno povoliť výnimku z ochrany. Povoliť výnimku možno len za predpokladu, že neexistuje iná alternatíva a zároveň udelená výnimka neohrozí zachovanie populácie dotknutého druhu, pričom pre povolenie výnimky musí byť súčasne splnený niektorý z taxatívne vymedzených dôvodov uvedených v § 40 ods. 3 zák. č. 543/2002 Z. z.

Poukazom na skutkové zistenia danej veci a dôležitosť regulácie populácie medveďa hnedého v rámci celého Slovenska krajský súd prijal záver, že prvostupňové rozhodnutie zrozumiteľne zdôvodnilo všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania a v zmysle platnej legislatívy stanovilo podmienky výkonu povolenej výnimky. ŠOP SR posúdila žiadosť a na základe znalosti konkrétnych lokalít a skutočností odporučila požadovanú výnimku udeliť vzhľadom na preukázané pretrvávajúce ohrozovanie zdravia a bezpečnosti osôb pohybujúcich sa v daných lokalitách. ŠOP SR v zmysle čl. 3 písm. b/ a i/ Štatútu štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky vydaného rozhodnutím ministra životného prostredia Slovenskej republiky z 5. decembra 2007 č. 76/2007-1.8. ako odborná organizácia zabezpečuje aj spracovávanie odborných stanovísk a podkladov pre rozhodovaciu a inú činnosť orgánov ochrany prírody a vykonávanie prieskumu a výskumu osobitne chránených častí prírody a krajiny vrátane zhromažďovania, uchovávaní a vyhodnocovania údajov o ich stave.

Krajský súd tiež poukázal na to, že žalovaný žiadosti užívateľov poľovných revírov každoročne posudzuje z podkladov, ktoré mu pripravuje ŠOP SR na základe zisťovania vývoja populácie medveďa hnedého na celom území Slovenska i v jeho jednotlivých geomorfologických celkoch, vyhodnocovania evidovaných škôd spôsobených týmto živočichom na hospodárskych zvieratách, ale aj možného ohrozenia obyvateľov, pričom jednotlivé správy chránených oblastí, ktoré sú súčasťami ŠOP SR, hodnotia každú jednotlivú žiadosť s prihliadnutím na konkrétne podmienky výskytu medveďa hnedého na lokalitách špecifikovaných v žiadosti s prihliadnutím na opodstatnenosť povolenia výnimky na odstrel medveďa hnedého pri súčasnom splnení podmienok ustanovených v § 40 ods. 3 zákona o ochrane prírody. Výskyt aj väčšieho počtu jedincov medveďa na danom území nie je odôvodneným prípadom pre povolenie výnimky na odstrel medveďov hnedých, pokiaľ nie sú splnené podmienky vyššie citovaného ustanovenia zákona o ochrane prírody.

Krajský súd súhlasiac s názorom Najvyššieho súdu SR uvedenom v rozsudku sp. zn. 10Sžp/2/2013 zo dňa 17.07.2013, podľa ktorého „vážne strety človeka s medveďom, pri ktorých je ohrozený majetok, či dokonca zdravie a život človeka, sú nepochybne zadokumentované na obecných úradoch, v nemocniciach, Policajnom či Hasičskom a záchrannom zbore, minimálne však v miestnej tlači. Odtiaľ je povinný správny orgán čerpať zdroje informácií. Pritom ale nepostačuje samotné stretnutie medveďa s človekom, ale musí ísť o stretnutie atypické nielen miestom (napr. v mestskej časti či záhradkárskej lokalite, kde je veľká migrácia ľudí), ale aj a najmä správaním sa medveďa voči človeku (agresivita a nedostatok prirodzenej plachosti), uviedol, že jednotlivé hlásenia, a to aj v tomto konkrétnom prípade, preukazujú, že sa jednalo o miesta stretov, ktoré sú jednoznačne atypické, t.j. územia mimo jeho prirodzený výskyt (intravilán obce, v blízkosti ľudských obydľí) a taktiež je nepochybné, že jedinec pohybujúci sa v intraviláne obce, či v blízkosti ľudských osídľí je synantropným jedincom, nevykazujúcim žiadne, prípadne výrazne minimalizované, znaky plachosti.

Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného boli z hľadiska žalobných dôvodov v medziach zákona. Nakoľko námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie tohto rozhodnutia, postupoval súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. a žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a nepriznal účastníkom právo na náhradu trov konania, nakoľko žalobca vo veci úspech nemal a žalovanému právo na náhradu trov konania o preskúmanie zákonnosti jeho rozhodnutia nepatrí.

II.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a prizná žalobcovi náhradu trov celého konania.

Žalobca v dôvodoch odvolania namietal, že krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. (§ 205 ods. 2, písm. d/ O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. f/ O.s.p.).

Žalobca dôvodil, že poukazoval v priebehu celého konania na skutočnosť, že udelenie výnimky na usmrtenie medveďa hnedého nemôže naplniť cieľ sledovaný jej udelením, ktorý je vyjadrený v zákonom uznanom dôvode, pre ktorý sa výnimka z ochrany tohto chráneného živočícha môže udeliť, ak nebudú zároveň splnené ďalšie predpoklady nevyhnutné k tomu, aby nedochádzalo k synantropizácii medveďa hnedého.

Poukazom na to, že medveď hnedý je chráneným druhom - prioritným druhom európskeho významu, ktorého, ochrana vyplýva Slovenskej republike z ustanovení Smernice o biotopoch (Smernica Rady č. 92/43/EHS zo dňa 21.05.1992), ktorá bola prevzatá do slovenského právneho poriadku zákonom o ochrane prírody, tiež uviedol, že čl. 16 Smernice o biotopoch pripúšťa za splnenia konkrétnych podmienok udelenie výnimky, okrem iného z článku 12 udelenie takejto výnimky je možné len vtedy, ak je spoľahlivo preukázané splnenie v smernici o biotopoch definovaných podmienok.

Ďalej uviedol, že touto otázkou sa zaoberá aj Inštrukcia pre vytváranie plánov pre manažment veľkých šeliem na úrovni populácie (Guidelines for population level management plans for large carnivores) pripravená Európskou iniciatívou pre veľké šelmy (Large Carnivore Initiative for Europe) pre Európsku komisiu v júli 2008, z ktorej inštrukcie, jej prílohy č. 2 vyplýva, že ohrozenie bezpečnosti obyvateľstva a vznik hospodárskych škôd, ako aj osobná bezpečnosť, môžu byť dôvodom, pre ktorý možno v určitých prípadoch súhlasiť s usmrccovaním jedincov veľkých šeliem napriek ich statusu druhov európskeho významu, s tým, že však musia byť splnené početné podmienky, ktoré zabezpečia, že poľovanie na tieto druhy, alebo vydávanie povolení na usmrccovanie jedincov týchto druhov, je kompatibilné s ich ochranou. Poukázal tiež na to, že z citovaných častí „Inštrukcie“ vyplýva, že udelenie výnimiek zo zákazov usmrtiť jedincov živočíšneho druhu európskeho významu, musí byť založené na komplexnom pláne pre manažment celej populácie druhu európskeho významu a jej biotopu. V danej súvislosti dal do pozornosti informácie zverejnené na webovom sídle ŠOP SR, o tom, že ŠOP SR realizuje v súčasnosti projekt Výskum a monitoring veľkých šeliem a mačky divej m Slovensku, ktorý trvá od 01.06.2009 do (po predĺžení) 30.06.2014. Tvrdil, že z toho istého zdroja možno zistiť, že dôvodom realizácie projektu je skutočnosť, že ochrana a manažment veľkých šeliem na Slovensku prebieha v súčasnosti len na základe „odborného odhadu“, pretože neexistujú relevantné komplexné vedecké údaje o ich populáciách a nie je pre nich zavedený jednotný monitoring.

Žalobca ďalej namietal, že napriek každoročne udeľovaným desiatkam výnimiek zo zákazu usmrtiť jedincov medveďa hnedého, nemožno nájsť v žiadnom z doterajších rozhodnutí o udelení výnimky žiadne vyhodnotenie vplyvu na medvediu populáciu, či na výnimkou sledovaný cieľ. Tvrdil, že reagujúc na závery súdu prvého stupňa, vyslovené v napadnutom rozhodnutí, nemožno nájsť odpoveď na otázku, na základe akých skutkových okolností, vyplývajúcich zo spisu správneho konania či vyjadrení žalovaného, vyvodil záver, že udelená výnimka môže skutočne viesť k naplneniu, žalobca uznáva, že legitímneho cieľa, ktorá okolnosť musí byť preukázaná skutočnosťami, vyplývajúcimi z dokazovania v správnom konaní, keď inak nie je možné skonštatovať, že bolo preukázané, že udelenie výnimky sleduje legitímny cieľ.

Žalobca vytýkal krajskému súdu tiež to, že neuviedol v napadnutom rozhodnutí konkrétne úvahy, ktoré ho viedli k záveru, že realizáciou udelenej výnimky bude verejnému zdraviu, či verejnej bezpečnosti poskytnutá vyššie ochrana. V tejto súvislosti poukázal na závery z pracovného stretnutia, ktoré sa konalo na riaditeľstve ŠOP SR dňa 25.02.2014.

Žalobca sa nestotožnil ani s názorom krajského súdu, podľa ktorého, napriek tomu, že žalobcovi bola upretá možnosť konať v správnom konaní zákonom ustanoveným postupom, nie je potrebné rozhodnutie žalovaného zrušiť, lebo je vecne správne, zdôrazniac právnu úpravu ustanovenú v § 250j ods. 2, písm. e/ O.s.p.

III.

Žalovaný v podanom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol.

V dôvodoch vyjadrenia žalovaný nesúhlasil s odvolacími dôvodmi žalobcu uvedenými v jeho písomnom odvolaní. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že udelenie výnimky na usmrtenie medveďa hnedého nemôže naplniť cieľ sledovaný jej udelením, ktorý je vyjadrený v zákonom uznanom dôvode, pre ktorý sa výnimka z ochrany tohto chráneného živočícha môže udeliť, ak nebudú zároveň splnené ďalšie predpoklady nevyhnutné k tomu, aby nedochádzalo k synantropizácii medveďa hnedého, žalovaný uviedol, že táto námietka nebola zo strany žalobcu vznesená tak v rámci správneho konania ako aj v konaní pred súdom prvého stupňa. Poukázal na skutočnosť, že predmetom súdneho prieskumu môžu byť len námietky vznesené v žalobe, ktoré už boli uplatnené v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, a s ktorými sa muselo ministerstvo ako odvolací orgán vysporiadať vo svojom druhostupňovom rozhodnutí napadnutým žalobou, inak by potom preskúmvacie súdne konanie nahrádzalo inštitút odvolacieho konania ako nevyhnutného predpokladu pre podanie žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného súdom podľa piatej časti druhej hlavy O.s.p. - judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 31/2002 ZSP).

K námietke žalobcu, že medveď hnedý je chráneným druhom - prioritným druhom európskeho významu, ktorého ochrana vyplýva Slovenskej republike z ustanovení Smernice o biotopoch (Smernica Rady č. 92/43/EHS zo dňa 21.05.1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení, ktorá bola prevzatá do slovenského právneho poriadku, žalovaný uviedol, že uplatnením postupu podľa zákona o ochrane prírody v uvedenom správnom konaní nedošlo k rozporu s ustanoveniami smernice o biotopoch, pretože aj táto pripúšťa povolenie výnimky z podmienok ochrany druhov živočích európskeho významu, pričom stanovené podmienky boli v konaní vo veci žiadosti o povolenie výnimky na usmrtenie medveďa hnedého v plnom rozsahu naplnené. Uviedol, že ak žalobca vo svojej žalobe poukazuje na dokument vypracovaný pre Európsku komisiu Európskou iniciatívou pre veľké šelmy - „Inštrukciu pre vytváranie plánov pre manažment veľkých šeliem na úrovni populácie" z júla 2008 (zverejnený v anglickom znení na webovej stránke), aj táto námietka nebola zo strany žalobcu vznesená tak v rámci správneho konania ako aj v konaní pred súdom prvého stupňa.

Žalovaný vo vzťahu k námietke žalobcu, že v napadnutom rozhodnutí nemožno nájsť odpoveď na otázku, na základe akých skutkových okolností vyplývajúcich zo spisu správneho konania, či vyjadrení žalovaného, vyvodil krajský súd záver, že udelená výnimka môže viesť k naplneniu legitímneho cieľa, že v predmetnej veci súd prvého stupňa, napriek tomu, že odobril postup žalovaného a prvostupňového správneho orgánu, na základe ktorého udelili výnimku z ochrany v záujme verejného zdravia, alebo verejnej bezpečnosti ľudí, neuviedol v napadnutom rozhodnutí konkrétne úvahy, ktoré ho viedli k záveru, že realizáciou udelenej výnimky bude verejnému zdraviu, či verejnej bezpečnosti poskytnutá vyššia ochrana, žalovaný uviedol, že ministerstvo malo z údajov poskytnutých ŠOP SR, ako aj z informácií predložených žiadateľom preukázané, že populácia medveďa hnedého v poľovnom revíri J. nie je ohrozená a všetko nasvedčuje tomu, že tento chránený druh živočícha v predmetnom poľovnom revíri prosperuje a jeho populácia narastá.

Vo vzťahu k námietke žalobcu poukazujúc na pracovné stretnutie pracovníkov ŠOP SR konané dňa 25.02.2014, uviedol, že ŠOP SR realizuje pravidelný monitoring priamo v teréne podľa organizačných jednotiek. Tieto dáta sú pravidelne doplňané do centrálnej databázy, z ktorej sa čerpá v prípade potreby vypracovania odborných stanovísk na usmrtenie medveďa, poukazom na to, že ŠOP SR je odborná organizácia, venujúca sa uvedenej problematike.

Vo vzťahu k námietke žalobcu, že v predmetnej veci súd prvého stupňa, napriek tomu že odobril postup žalovaného a prvostupňového správneho orgánu, na základe ktorého udelili výnimku z ochrany v záujme

verejného zdravia, alebo verejnej bezpečnosti ľudí, neuviedol v napadnutom rozhodnutí konkrétne úvahy, ktoré ho viedli k záveru, že realizáciou udelenej výnimky bude verejnému zdraviu, či verejnej bezpečnosti poskytnutá vyššia ochrana, žalovaný poukázal na judikatúru najvyššieho súdu k otázkam odôvodnenia rozhodnutí - 2Sžo 95/2007 zo dňa 30.01.2008. Uviedol, že konajúci súd nie je povinný dať odpoveď na všetky, tak zo strany žalobcu, ako aj zo strany žalovaného, vznesené námietky, pokiaľ tieto nemajú podstatný význam pre rozhodnutie súdu vo veci samej a ich prípadné zodpovedanie by rozhodnutie konajúceho súdu nijakým spôsobom neovplyvnilo, nakoľko tento bez dôvodných pochybností dospel na základe iných skutočností či dôkazov (v tomto konaní ide o skutočnosti, dôkazy vyplývajúce z administratívneho spisu predloženého v tomto konaní) k jednoznačnému záveru, ako vo veci rozhodnúť.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1) preskúma napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 246c ods. 1 veta prvá v spojení s ust. § 212 ods. 1 O.s.p.) postupom podľa ust. § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca proti žalovanému správneému orgánu domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia č. 6227/2013-1.10 (29/2013-rozkl.) zo dňa 19.07.2013, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci žalovanému správneému orgánu na ďalšie konanie.

Preskúmvaným rozhodnutím z 6227/2013-1.10 (29/2013-rozkl.) zo dňa 19.07.2013 žalovaný správny orgán podľa § 61 ods. 2, 3 v spojení s § 59 ods. 1, 2 správneho poriadku rozklad žalobcu zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru výkonu štátnej správy č. 3947/2013-2.2 z 21.05.2013.

Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím bola žiadateľovi Slovenskému poľovníckemu zväzu, Poľovníckemu združeniu J., XXX XX C. povolená výnimka zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1, písm. a/ a f/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov na odstrel medveďa hnedého v poľovnom revíri J. z dôvodu častých stretov medveďa hnedého s obyvateľmi blízkych obcí a rekreačných oblastí, a to aj v zastavaných častiach obcí. V bodoch 1/ až 8/ určil podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 uvedeného zákona a súčasne určil, že rozhodnutie platí do 30.11.2013.

Odvolací súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu prechádzajúce v rozsahu žalobných dôvodov, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorými žalovaný rozhodol s konečnou platnosťou o povolení výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. na odstrel medveďa hnedého v poľovnom revíri J.

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických

argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je súdom skutkovým. Úlohou súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd mal preukázané, že v danej veci súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie.

Zistil, že základné námietky žalobcu, ktorými napáda zákonnosť napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj zákonnosť rozhodnutia žalovaného správneho orgánu spočívajú v jeho tvrdení, že napadnutým rozhodnutím v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu mu bola odňatá možnosť na konanie, spočívajúca v nedostatočnom zistení a vyhodnotení skutkových okolností v súlade s medzinárodnými dokumentmi, ako aj v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Odvolací súd vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu vyhodnotil odvolacie námietky žalobcu o nedostatočnom zistení a vyhodnotení skutkových okolností ako nedôvodné. Skutkové okolnosti aj podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom súdu prvého stupňa potvrdzujú splnenie zákonných podmienok pre vydanie v prospech žiadateľa výnimky na usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého v zmysle § 40 ods. 3 písm. b/ a d/ zákona č. 543/2002 Z. z. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) listom č. ŠOPSR/1408/2013 zo 17.04.2013 predložila svoje stanovisko k žiadosti žiadateľa, v ktorom po prešetrení veci priamo na území poľovného revíru J. navrhla vydať pre žiadateľa výnimku na usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého v zmysle § 40 ods. 3 písm. b/ a d/ zákona, ako dôvod pre vydanie výnimky uviedla škody spôsobené na ovciach (usmrtenie 12 kusov oviec medveďom hnedým, čím vznikla škoda miestnym chovateľským združeniam) a pohyb dvoch medveďov v blízkosti hospodárskych zariadení a obývaných domov v severovýchodnej časti obce C.. Správa NAPANT vo svojom stanovisku uviedla návrh podmienok usmrtenia jedinca medveďa hnedého, ku ktorému stanovisku priložila list Ovčiarkeho družstva C. a list

obce C., v ktorom tieto subjekty žiadali o riešenie problémových jedincov medveďa hnedého. Zo stanovísk dotknutých orgánov súčasne vyplýva, že udelením výnimky na usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého nedôjde k ohrozeniu populácie predmetného druhu zvierat'a.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd dospel k zhodnému záveru, že skutkové okolnosti potvrdzujú splnenie zákonných podmienok pre vydanie rozhodnutia v zmysle § 40 ods. 2, 3, písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z. na povolenie výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1, písm. a/ a f/ tohto zákona, ktorým sa žiadateľovi povolilo usmrtiť - odstreliť - jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri J., držať ho a prepravovať.

Z uvedených dôvodov krajský súd skutkovo a právne správne konštatoval súladnosť rozhodnutí žalovaného so zákonom. Pokiaľ žalovaný skutkové okolnosti podmieňujúce splnenie zákonných podmienok na povolenie výnimky zo zákazov na usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého osobitne neodôvodňoval v zmysle medzinárodných dokumentov, na ktoré žalobca poukazuje v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa, takýto postup nemožno považovať za vadu konania, napokon na túto námietku žalobcu nie je možné v odvolacom konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy ani prihliadať, pretože nebola vznesená v rozkladovom konaní žalovaného a súd posudzuje zákonnosť rozhodnutia podľa skutkového stavu v čase jeho vydania, v opačnom prípade by zasahoval do rozhodovacej právomoci orgánu štátnej správy.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalobcu o nedostatočnom odôvodnení rozsudku súdom prvého stupňa. Z odôvodnenia súdu prvého stupňa vyplýva, že prvostupňový súd v súlade s právnou úpravou ustanovenou v § 246c ods.1 v spojení s § 157 ods. 2 O.s.p. jasným, zrozumiteľným a určitým spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré považoval napadnuté rozhodnutie žalovaného v rozsahu žalobných dôvodov, žalobcom namietaných, za súladné so zákonom.

Odvolací súd zo skutkových zistení mal súčasne preukázané, že predmetom súdneho prieskumu boli rozhodnutia žalovaného o povolení výnimky zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1, písm. a/ a f/ zákona č. 543/2002 Z. z. s určením, že rozhodnutie platí do 30.11.2013, teda v čase súdneho prieskumu rozhodnutie žalovaného o povolení výnimky zo zákona stratilo platnosť.

Podľa § 82 ods. 9 písm. a/ zákona o ochrane prírody a krajiny orgán ochrany prírody konanie podľa tohto zákona zastaví, ak dôvod na konanie odpadol.

Podľa § 89 ods. 3 písm. b/ zákona o ochrane prírody a krajiny rozhodnutie vydané podľa tohto zákona stráca platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky aplikujúc uvedenú zákonnú úpravu (poukazom aj na stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. Snj 72/2013 z 24. júna 2014), konštatuje, že v zmysle citovanej právnej úpravy neplatnosť povolenej výnimky o povolení na odstrel chráneného živočícha - medveďa hnedého, spôsobená uplynutím času, na ktorý bola výnimka povolená, má za následok, že odpadol predmet konania, lebo výnimka, ktorá bola obsahom rozhodnutia už zanikla a neexistuje. Neplatnosť povolenej výnimky o povolení na odstrel chráneného živočícha - medveďa hnedého, spôsobená uplynutím času, na ktorý bola výnimka povolená, má za následok, že odpadol predmet konania, lebo výnimka, ktorá bola obsahom rozhodnutia už zanikla a neexistuje, a preto povinnosťou správneho orgánu by bolo zastavenie konania o výnimke, a to v ktoromkoľvek štádiu konania.

V danej súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti žalobcu rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 103/2011, v zmysle ktorého je neúčelné a nehospodárne formálne zopakovanie administratívneho konania, ak pre účastníka vo vzťahu k skutkovej stránke veci nepredstavuje reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech a za takýchto okolností platí, že nie každé porušenie procesného predpisu má za následok porušenie práv účastníka konania.

Odvolací súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že súd prvého stupňa v preskúmanej veci postupom v súlade s právnou úpravou ustanovenou v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§§ 247 a nasl.), náležite preskúmal zákonnosť rozhodnutí žalovaného správneho orgánu a postup mu predchádzajúci v rozsahu žalobných dôvodov a v odôvodnení napadnutého rozsudku sa vysporiadal so zásadnými žalobnými námietkami. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd sa nestotožnil s námietkami žalobcu, že krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. (§ 205 ods. 2, písm. d/ O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. f/ O.s.p.), a preto vchádzajúc zo skutkových okolností vyplývajúcich z administratívneho spisu poukazom na závery uvedené vyššie odvolací súd považoval odvolacie námietky žalobcu za nedôvodné, ktoré nemohli mať za následok úspešnosť jeho odvolacieho návrhu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne a právne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 veta prvá O.s.p. a s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p. a s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. Žalobcovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov tohto konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.